

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj: Órhasas betűsorért 6 kr. Nagybőv terjedelmű, mint szűnő több isből hirdetésnek, alka szerint a legolcsóbb árért.

Delutáni posta. Min. nov. 12. A tözsdét Oroszországban roppant rettegésbe ejtette.

Stantinopolj november 13. A párisi béke felbontására vonatkozóan a kolozsvári vasut-vonaton a mozdonyok onnan, hogy a kolozsváriak a béke óta a delutáni postát sokkal gyorsabban szállítják.

Nov. 14. Russel lord, a párisi béke felbontására vonatkozóan a kolozsvári vasut-vonaton a mozdonyok onnan, hogy a kolozsváriak a béke óta a delutáni postát sokkal gyorsabban szállítják.

Nov. 14. A N. Frem. Bl. a párisi béke felbontására vonatkozóan a kolozsvári vasut-vonaton a mozdonyok onnan, hogy a kolozsváriak a béke óta a delutáni postát sokkal gyorsabban szállítják.

Nov. 14. A N. Frem. Bl. a párisi béke felbontására vonatkozóan a kolozsvári vasut-vonaton a mozdonyok onnan, hogy a kolozsváriak a béke óta a delutáni postát sokkal gyorsabban szállítják.

Nov. 14. A N. Frem. Bl. a párisi béke felbontására vonatkozóan a kolozsvári vasut-vonaton a mozdonyok onnan, hogy a kolozsváriak a béke óta a delutáni postát sokkal gyorsabban szállítják.

Nov. 14. A N. Frem. Bl. a párisi béke felbontására vonatkozóan a kolozsvári vasut-vonaton a mozdonyok onnan, hogy a kolozsváriak a béke óta a delutáni postát sokkal gyorsabban szállítják.

Világháború és világszabadság előestéjén. Ebből már a medve S egy világot tanca kér!

Ki tagadhatná még, hogy Franciaország Golgotájáról előbb-utóbb Európa szabadságának fényes sugarai fognak szétáradni?

Minden jel ödö látszik mutatni. Az orosz hódító hatalom elkerültnek vélte az időt, melyben nagy Péter ezárnak kelet felé terjeszkedési politikáját érvényesíteni megkísérelheti.

Anglia, mint a tegnapi éjjel érkezett londoni táviratgyűjteményből olvassuk, ünneplés övást tett rögtön a párisi traktátum megszerzése ellen s ez nagy fontossággal bír különösen Osztrák-Magyarországra nézve.

Eszerint, ha a pétervári udvar csakugyan megkísérelti az 1856-iki szerződés megszerzését, el kell készülnie arra, hogy török, angol és osztrák-magyar hadjajokkal kell az orosz hadnak küzdenie, míg ez utóbbi saját erejére támaszkodhatik.

Németország haderejét a franciaország vértörőkké sokkal inkább megszibaszták, hogyszem akármelyik hadakozó félnek lehetne porosz Vilmos segélyére szánítani, különösen most, midőn Orleansnál tapasztalnia kellett, hogy a köztársaság hovatovább erősbödni kezd s a hadi szerencse fordulópontot áll.

Mihelyt a feketetengeren az ellenséges ágyú megdördülnek s a keleti háború kezdetét veszi, míg Albion hajói a szomszagos tengeri erőt foglalkoztatják s az osztrák magyar vértörőkké az alsó Dunánál és Dalmatiában természetesen posztókat elfoglalják, mi sem természetesebb, mint az, hogy ugyanakkor Oroszországnak egy nélkülözhetetlen hadserege is francia földre nyomuland be, a francia népek felszabadítására s a hohenzollerni katonai egység megtörésére.

Sokan mosolyogni fognak talán ezen, s azt mondják, hogy az olasz dynastia nem fog a francia köztársaságnak segélyt nyújtani. Hogy jószántából nem, az meglehet, de a kényszerítő körülményeknek okvet-

lenül engednie kell, — s hiszszük, hogy Európa többi hatalmasságának, melyek keleten az orosz terjeszkedés megállítására actióba lépnek, bizonynyal fognak Oroszországnak is szerepet juttatni nyugaton; Dániát nem is említve, mely a tengeren megtalálhatja cselekvési körét s holsteini kudarcát helyrehozni bizonynyal nem fogja elmulasztani.

Ha egyszer a porosz hódító hatalom Galliaiban le lesz verve, a nagy Németországnak katonai nyomasztó járom alól leendő felszabadítása s Németország polgári szabadságának megadására lesz az első esélyes lépés és a legjobb garancia Nyugat-Európa békéjének helyreállítására s ekkor attól sem lehet félni, hogy a szabadabb lett német nép a muszka hódítóknak nyújtson valaha segédkezet.

Szerencse, — nagy szerencse Európára nézve, hogy Muszkaországnak stratégiai vasutai még kiépítve nincsenek, mert ha az orosz hatalomnak azok már rendelkezésre állnának, soha alkalmazhatóbb idő nem merült volna föl keleti érdekeinek érvényesítésére. Így azonban nem fejtheti ki oly gyorsan erejét egy ponton s eszerint Európának szövetkező államai, együttesen vasuti előnyök folytán imponálhatnak.

Most látszik csak semlegességi politikánknak nagy hordereje, melynek esélyességét józan észszel immár kétségségsé vonni egyáltalában nem lehet.

Mig nyugaton Európának két hatalmas nemzete az irtháborúban a tetszhalál zsidobadságába slyédtek, mi megkíméltük öröklet, habár — sajnos — nem is fejleszték azt ki eddig aképp, mint az Európát fenyegető viharok kívánták volna.

Azonban most, midőn az állam közös hadserege ma-holnap el lesz foglalva keleten, mi sem sürgetőbb szükség, mint az, hogy a nemzeti védelem mentül gyorsabban s mentül nagyobb mérvben fejlesztessék, az az észak felől történhető betörési kísérletek ellen az Eperjes körli s egybeült északon tervezett erődítések mentül előbb megtéssenek, habár most, midőn Oroszország valószínűleg egész erejét keletre tolja, ily invasiótól alig féltethet; azonban átvonulási utvonulni, ki tudja, pár hadtest nem választja-e a lengyel passusokat? Ez ellen pedig okvetlenül biztosítanunk kell magunkat.

Anglia, Törökország és Ausztria Magyarországnak képes lesz 7-800 ezer emberrel az orosz áramlat ellen gátolni, míg Oroszország egész erejével nem fog keleten a cselekvés terére lépni, mert habár jelenben másutt harcot nem folytat is, bel kéjének biz-

remgyűjteményeket, melyeket fejedelmi méltóságok alapítottak. 1491-ben a füzessényi éves Michel-Angelo a florenzi S. Marco kerkében antik épület után rajzolatot, melyeket a Medicek vizsgálták gyűjteményükbe; ugyan 6 kár évvel később, hanem a régi Helios ama műrekeikből merítette eszméit, melyek a vatikanban ma napig legfőbb díszet képezik.

Adatok a rézmetszgyűjtemény történetéhez. (U—i) Vannak gyűjtők, kiknek kitáró buzgalma és szeretettelő győztesége nem egyszer szolgált már a legszellemesabb jellemképek tárgyát, és akik gyakran nyújtának kedélyes, azonban eddig még kevés embernek jutott eszébe, tollat venni kezébe, csak azért, hogy magának földalattal tűzze ki ez érdemes felfedezések ama nagy érdemeit, melyeket megköszönhet azáltal, hogy szenvedélytől ösztönözten, elfeledett művészek után firkant, azokat gyűjteményeikbe bekebelezte s ezáltal gyakran a végtelenségig mentek azokat meg.

Különösen halálát tartozik azonban nekik a műtörténelem. Már a renaissance-kor első évtizedeiből észlelhetünk antik kép-drágaközmetszvény- és

tosítására tetemes katonai erőt kellend visszahagynia. Hogy most egy európai — sőt világháború előestéjén állunk, s lázasan tekinthetünk a jövő roppant eseményei elé — az bizonyos; de az is valószínű, hogy mikorra a vén Európában az ágyuk ezrei elhallgatnak s a vér áztatta mezők fölött a halál csendje foglalta uralmat el, a véres nyomokon európai — sőt talán a világszabadság fog föltámadni!

Ugy legyen! — Az első foku bíróságok helyeinek és arányának előleges megvitására kiküldött 25-ös bizottságnak már kezei között vannak az ezen ügy körüli tájékozásra vonatkozó adatok. Mi a proponált törvényeket és bíróságokat illeti, a dunántúli s általában dunamenti rész nagy előnyben van részesítve a Tiszavidékkel szemben; Erdély számarányai pedig még ez utóbbinál is kedvezőlenebbek.

Ugyanezen adatokból kivülkik, hogy az igazságügyminiszteri kinevezésektől függő bírósági hivatalnokok száma 7000 mondhat ézer! Es ezek közül a miveltebb osztályhoz fog tartozni körülbelül 5000, mondhat, öt ezer ember! Már most az aspiránsok számát egyremásra csak tíze teszszük is, mely igen szerény számítás, — már ötven ezer ember fog kompozitálni a miniszter ur ajtaján! Hogy mennyire emeli ez a nemzet függetlenségét, könnyű elképzelni: hanem az is igaz, hogy a miniszter ur is nagy dilemmában lesz: képviselői választások előtt tegye-e meg bírái kinevezését, vagy képviselői választások után? Ha előtte tenné meg 45000 ember test malcontentá, ha a választások utánra halasztja, legalább 50-60 ezer ember áll rendelkezésre az országban, mi megvalósul nem is utolsó korteszaköz. Reméljük, hogy ez utóbbi eljárást fogja választani. Hanem ez lesz aztán a nemzet szabadságának zavartalan nyilatkozata!

A kath. congressus által, az onkormányzati törvénstörvényekről kiküldött 27-es bizottság f. hó 17-én fogja munkálkodásait, a nemzeti múzeum tanácskozási termében megkezdeni.

Ausztria magatartásáról. Novikoff bécsi orosz követ a Tagblatt szerint kijelenté, hogy Oroszország újabb lépése nagyon ártatlan. Hivatkozott arra, hogy maga Beust gróf néhány évvel ezelőt indítványozta, hogy azok békék, melyek tetteket Oroszországra a fekete tengeren, újra feloldassanak. Ez okból táplálja azt a reményt, hogy Ausztria nem fog semmi ellenvétést az ellen vetni, ha Oroszország végrehajtja azt, mit maga Beust gróf akart adni. Egyéb iránt biztosít Novikoff, hogy kormányja a legbékésebb eszközökkel van és a párisi szerződés többi pontjait nem fogja érinteni.

Beust erre azt felelte volna, hogy Oroszország eljárása öt azért lép meg, mert a pétervári kormány a szerződésben kijelölt után a többi szerződési hatálakkal való egység utján elérte volna azt, a mit most egyoldalúan igyekeznek keresztülni. A mi azon indítványára való hivatkozást illeti, mit ő néhány évvel ezelőt tett, az nem épen talán, mert ez az indítvány oda ment ki, hogy konferenciát utján szabályoztassék ez ügy, mig Oroszország most ennek mellőzésevel jár el. Azon argumentumokkal, melyeket Novikoff a párisi szerződés néhány pontjának egyoldalú megszüntetése mellett hoz-

zott fel, támogatni lehetne ugyane szerződés más határozatának megszüntetését is. Egyébiránt Ausztria nem egyedül írta alá a párisi szerződést, és sok függ attól, hogy ez ügyben a többi hatalmak miképp nyilatkoznak.

Beust, nov. 14. Maconból nov. 12-rol jelentik: Schneider a híres iparos és volt karmesternek, a creuzoti vasműveknek egy amerikai társulatnak eladta. Az észak-amerikai zászló leng az intézetben mindenütt.

Beus, nov. 14. A Presse szigorú analízist küldi azon orosz körjegyzéknek, mely a párisi szerződésnek a fekete tengeren orosz hajók tartására vonatkozó pontjának felmondását jelzi. A körjegyzék így végződik: a szultánnak egyszerűsággal teljes függetlensége és önállósága fenntartandó. A párisi szerződés többi pontjai nem érintendők az által; noha az orosz kormány kész alkalomkor lépni a többi aláíró hatalommal, ha azok a szerződési pontok revideálását, vagy csak megerősítését kívánják.

Beus, nov. 14. Prágában a török kormány magas áron orosz tüzérvonalakat vásárolnak. A glumetzi nagy czukorgyár legett. Az orosz ügyről a következőket írlik: Anglia tiltakozást küldött Szt.-Pétervárra s a párisi szerződésnek orosz részről felmondását indokoltan egyoldalú szerződés-szegésnek nyilatkozta. A többire nézve fenntartja magának az actio szabadságát.

Anglia semmi esetre sem hagyja békében a portát. Gortschakoff az angol nagykövetnek, ki közlé vele Anglia nézetét, magyarázatot foglalt. D. agrumod, Oroszország a megtörtént lépést nem vonhatja vissza; az ügy azonban nemzetről uton talán kiegyenlíthető. Az orosz jegyzék azt gyanítja, hogy Oroszország az ügyet európai congressus utján óhajtja eldönteni, ami magyarázatot volna. Anekoff tábornoknak, hir szerint, Versaillesben sikerült Poroszországgal bejegyzést kiányerni az európai congressus eszméjébe. A portá körjegyzékben tiltakozik.

Azt hiszik, hogy Oroszország hadikészületei nagy előhaladtak. A tartalékok már régebben behitáltak. Minghetti parancsot kapott, hogy rögtön térjen vissza bécsi állomására. A központi angol hajóhadnak sik tengerre szállása s az angol parlament összehívása közvetlenül várható. A felkérh-voralbergi országos bizottság küldöttségét határozott a császárhoz küldeni. Az ultramontan többség azt kívánja, hogy e küldöttséget a clericalis Gilmtatt s Proschauer országos kapitány vezesse.

Münchenből írják, hogy a miniszterek visszatérése Versaillesből elhalasztott. Az alkudozás foly. A hir miniszterkrizisról beszél. Pranc hadügyminiszter Bixza akar lépni, ha a hadsereg önállósított Bajorországot feladja. Berlinből az elfogott francia sigrányok alapján azt írják, hogy a tounsi kormány Penchonát admiralit tengerpart elleni miközös megkezdésére sürgeti, melyre a partvidéki hadesapatok Páris ellen indítottának. Frankfurtban a Saint Gaud testvérök és Julius Marx bankár elfogták, mert a francia köléseire ok is állítottak.

London, nov. 12. A City az orosz jegyzék következtében nagyon nyugtalan. Az a vélemény, hogy az angol cabinet Törökországot nem fogja eszerben hagyni, általános; támogatják azon hir által is, hogy a kormány kezd-

Magánok közül csak kevesen (mint például Ferdinand főherceg, II. Radolf császár, gonhai Ema hg.) rendelkeztek a termelőkben a XV. XVII-k század jelesebb rézmetszőinek műveit rendezesnek. Csak később fordítottak azokra kiválóbb figyelmet a fejedelmi és állami könyvtáraknál s ezek meg alapját a nyilvános rézmetsző-nyelvénytáraknak. — Ily korlátlonyok folytán hovatovább nehezebb lett egyeseknek eféle gyűjteményre szert tenni, sőt ama nagygyűjtemény gyűjtemények közül, melyekkel egyesek a XVII. században díszkedhettek csak egy maradt fön a család birtokában, de ez is a folyó év május havában már a pusztulás fenyegette, amennyiben a könyvtárvéde volt kérelendő.

Ez a Breton-Birkenstock-féle gyűjtemény, mely egy századon keresztül folytonosan a család birtokában maradt. E rézmetszgyűjtemény teremtője Birkenstocke Menyhért volt, ki 1738-ban Holsteinban született. Miután 6 iskoláit Erlfurtban és Göttingában elvégezte, diplomai pályára, az állam szolgálatába lépett s már 1767-ben a párisi es. köztársaságnal volt alkalomra. Bécsbe visszatérve, Kaunitz herceg irodájában működött s az államkancellár számos fontosabb küldetésben vette igénybe. Mind a mellett, hogy a diplomai pályára szentelte életét, a művészet iránt nagy érzékesetű volt s a mi műkincsét megkezdte, mindalább nem nyugtatótt, mig azt meg nem szerzhette. Gyűjteményeiről rendes jegyzéket, sőt naplót vezetett. 1765-től kezdve gondosan bejegyző beavaslásait. Naplójában az első helyet egy „szent Antal kísértése” ezimű igen régi rézmetszvény foglalja el. Ez Bucholt Erenszek rézmetszvények egyik példányá.

ményezése folytán a bankároknak egy conferentiaja lesz. Itt valószínűleg angol garancia mellett felveendő török kölcsönről lesz szó. — Feszülten várják az Ausztria elhatározásáról szóló híreket.

Az orosz kormány által tett lépés földi ugy látszik az egész világnak volt előleges tudomása, az osztrák államkancellár kivéve a mert vagy az áll, hogy Beust mit sem tudott és sejtett a Pétervárot készülő események felől, vagy ha tudott, akkor a közönséget tévára vezette, s az még szomorubb dolog. Most, a midőn gróf Beust keletjárásból hazra érkezett, Bécs, London, Konstantinápoly közt folytonosan járják a távirat, s főleg Törökország igen erősen mutatja magát. Ennek kormányra tegnapot Bücsben egy igen jelentőséggel bíró lépést tett, melyről már tegnap lapunkban volt említés. — Jónak látjuk itt a párisi szerződés azon részét bemutatni, melyek revisió alá jönnének. Ez a szerződés 2-dik melléklete, ennek pontjait nem akarja Oroszország ma kötelezőnek tekinteni.

1. ezikk. A szerződés magas felek (Orosz és Törökország) kölcsönösen kötelezik magukat a fekete tengeren nem tartani más hadihajókat, mint a melyeknek száma, erőssége és nagysága itt alább fel van jegyezve.

2. ezikk. A szerződés felek fenntartják maguknak, hogy a nevezett tengeren mindenik hat gőzhajót tarthasson, melyek mindenike 50 meter hosszú a tenger színe felett, s legfeljebb 800 tonna tartalommal bír, aztin hogy még 4 könnyű gőz-vagy vitorlás hajót tarthassanak, de ezek csak 200 tonna tartalommal bírhatnak.

3-ik ezikk. A jelen egyezmény, mely a párisi szerződés mellékleteként tekintendő, ezen mel ratiifikáció s pecsételéssel ellátották, Páris 1856. márt. 30. — Aztin következnek az alábbiak.

Ezen mellékegyezményről a békekötés 14. ezikke a következők mondja: 14-ik ezikk. Miután 6 felsőleg az orosz ezar és a török szultán a fekete tengeren a közlekedésre szolgáló hajók tartása végett szerződést kötöttek, ezen szerződés a jelen békekötés mellé esatoltatik, s az oly orrú és érvényre emelkedik, mintha annak kiegészítő része lenne. Ezen tehát sem változtatni, sem azt megszüntetni, az azt aláírni hatalmak bejegyzése nélkül nem lehet.

Aztin három nagy hatalmasság írta alá, Anglia, Franciaország és Ausztria, s ezek 1856. apr. 15-én Törökország biztosítására a következő szerződésre léptek: „O felsőleg az angol király, a francia és az osztrák császár, azon óhatásról lelkesítve, hogy egymás közt szabályozták azon eljárás, melyet a párisi béke megkötése részeként maga után vonna, e végből meghatalmazottakat neveztek ki, kik a szokásos formálisok teljesítése után a következőkben egyeztek meg.

1. ezikk. A magas szerződés felek egy-kiút és együttesen jöt állanak az ottoman birodalom függetlenségéről és sérthetőségéről, mint a melyek az 1856. márt. 30. aláírt párisi szerződésben említettek.

2. ezikk. A nevezett szerződés bármely határozatának megszerzése a kérdéses hatalmak által casus belliént fog tekintetni, s azok a magas partával a követendő rendszabályok felül értekezni fognak, s haderejeik által mászást ugy tengeren mint száraz földön elhatározzanak.

Aztin következik a ratifikálás és aláírások. Most a porta. — miután Oroszország a terelész, Lichtenstein de Ligne hercegek, Paar gróf, Sepphorin, Harracl, Fries stb. grófk, kikkel versenyeznie kellett, mindamellett fényesen megküzdött 6 ezekkel, a mennyiben ily példányoknak jött birtokába, melyek többt sehol nem voltak megszerzhettek. Mind e kinekek 1804-ben bekövetkezett kimulakor egyetlen leányára Antonia szállottak, ki kevéssel az élet nyujta kezét Brentano Ferenc frankfurti tanácsosnak. E roppant gyűjteménynek Frankfurtba szállítása nagy nehézséggel járván, csak mintegy 200 olajtömböt és 70-0 darab rézmetszvényt vitt magával s hajójába, mig a többit Bécsben árveszen adatta el. A Frankfurtba szállított műrekek, melyek a gyűjtemény legavászt képeztek, hatvan évig a Brentano család birtokában s gondos őrzet alatt voltak, most az örökösök közt törtérendő osztás folytán a szelrőzsa minden irányban szét lesznek szórva. Birkenstock főhgyelme arra irányult, hogy gyűjteményében lehetőleg teljes átnézetet nyújthasson a metszvények valamennyi termékénél. Es ez sikerült is neki, mert egyetlen egy kitűnő metsző sem volt, elkészítve Schongauer Mártonról és Mare-Antonio által egész a mult század végén miközött rézmetszők, kiknek művei legálább egy, — a legközönségsébb példányban képviselve ne lennének. Valamennyi mult századbeli jelentekenyebb német, francia és angol művész remeke a legszebben látható a gyűjteményben. Alig lehetne valahol szebb példányokat felfedezni, mint ezek közt a minők Schongauer „Passion”-ja, vagy Dürer „Szt. Jeromos”, akár pedig Aldegrever, Altdorfer, Behaim legsikerültebb művei. Azonban kétségkívül legértékesebb osztályt képezik a gyűjteménynek Marc Antonio rainoidi műrekei, melyekben a raffaeli fajzsépség oly föltűnő, hogy a szemlölőben méltó bámulatot kelt. Raffael, eme nagy utánzójának 300 oly metszvénye van a Birkenstock-féle gyűjteményben, melynél szebb, magán ember birtokában soha sem volt, s melyekhez hasonlót az európai legnagyobb gyűjtemények is csak alig mutathatnak fel.

Advertisement for Chatterton William, featuring text like 'TÁRCZA', 'A tuillériák legujabb titkai', 'CHATTERTON WILLIAM', 'Sokkal nehezebben megoldható kérdés a munkások kérdése', 'Káposzta', 'Fülöp József', 'szaraz', 'Fischer Fülöp'.

szerződés ünneplés megőrzése ezen megőrzés Anglia, Franciaország és Ausztria által...

Francia-porzó háború.

Debrecezen. nov. 15. A francia porzó háborúról a távirat semmi lényegest nem jelent, úgy látszik egész...

Berlin. nov. 13. (Hiv.) Versaillestől nov. 12-ről ezt írják: Tann tábornok nov. 12-ki küldetés...

Mit csinálnak Rómában?

A francia-porzó véres dráma irtózas zafianit alig is tűnt fel előttünk a római hadjárat...

Ez a hadjárat valóban becsületére válik felvilágosított századunk történelmének. Itt a szellemgyőzelem győzött, s nem ontá ki milliók véreit.

Míg az örök város pápi bírókkal terhelt levegőjét meg nem zavarák a hadi körmök, addig mint egy bűzlődött, állott földön a római polgárság társadalmi élete, mely csak a vallási botránnyokban adhat némi életjelet magáról.

Ujabbán érdekes tudósítások érkeznek a római társadalmi jelenlegi állapotáról, melyek szomorú tanúságai a papuralom kártyájának hatásának.

Róma polgársága lelkiállására nézve igen egyhangú. A politikai nyilvános élet fogalmáról tudomásuk sincs.

Egyértelműleg hiszik és vallják, hogy a papuralom bukása a kor méltó követelménye volt, de az előtűnt örömeiket nyilvánítani nem bírnak elég polgári eréllyel. Egyetlen szóban beszélni társadalmi vagy politikai közügyekről, néha végtelen örömeikben eldőlnek — a királyt, bencsereket mindenki rámondja az ament, de ez soha nem nyúl kifejezést a nyilvános és közös hangban.

Mint egy belátoztatott, olyan ott az élet. Lehetetlen megnézni annak eleven érzete, hogy Róma a pápa hátsóinak és nagyváraként állkozta, és — mi sátrójára a polgári életnek — ezt a hideg közöny köveket megszártásával látszanak a világ előtt felmutatni.

Ez a közöny most legirratósaabó fejezve a pápaság elleni kezében. — Nem kiszámított dolog ez, hanem az eddigi uralkodás szomorú következménye.

Feltűnő lehet sokak előtt, hogy a papárol épen Rómában beszélnek most legkevésbé. Anyira sem érdekliknek Róma, hogy ellen szenvök nyilvánítását pazarolják rá. Úgy tekintik ott eszathatatlansága dacára is megcsalatorú szentségét, mint egy talér gyümölcsöt az egyház fáján, melynek hasznát már úgy sem veheti senki, de nem bántják, hiszen úgy is le fog hullani a legelső szélleő lágy érintésére is. A jövőn nem aggódnak, a multra nem...

gondolnak, a jelen eseményeivel mit sem törődnek, igen természetesen találnak mindent, mi az idők méhében születik.

Ujdonságok.

A belső legelő má egészen föl van mérve, s a róla készített szelvények Borényi Gábor vállalkozó mérnök által hitelesítés alá bocsáttattak. Ezen fölmérésre az adott alkalmat, hogy a közös vagyonok rendezése iránt javaslattal megbízott küldöttség általa, mikép fölmérés nélkül sem a legelőtési jogelvezetet szabályozni, sem a bellegelő-felosztást — ha a közakarát úgy hozná magával — végrehajtani nem lehet. A fölmérés eredményét, a bekövetkező hitelesítés után, közölni fogjuk.

A tüllerikak legújabb titka: ezimü mi, ma be van tárczában fejve, s az legközelebb külön lenyomatban Telegdi K. Lajos buzgó könyvtárusunk kiadásában lát napvilágot. A két kötetre terjedő korszerű műnek ára 1 frt, 60 kr., — azonban a kiadóval kötött szerződésünk szerint lapunk előfizetői, úgy a most meglevők, mint az újonnan jövők azon kedvezményben részesíttetnek, hogy a teljes művet 1 frtért kapják meg. Ajánljuk a művet az olvasó közönség pártoló figyelmébe. Legközelebb egy új, a bécsi életből merített igen érdeklőző regényt közlendünk tárczában. Hafner Károlytól „Apáca és kegyencző” címmel. E regény három vastag kötetre terjed, s ez is mint a „Tüllerikak legújabb titka” Telegdi K. Lajos kiadásában külön lenyomatban is meg fog jelenni.

Erdékes statisztikai adat. Az igazságügyminiszterium elrendelte, hogy a büntető törvénykönyv iránti javaslat elkészítése végett mindegyik törvényhatóság terjeszse fel a kezeleiben székeltő törvényesek előtt előfordult halálbüntetéseket. Városunkban a tárgyat illetőleg azon örvendetes eredmény mutatkozik, hogy az 1867-ik év óta, tehát 4 év alatt egyetlen egy halálbüntetést hozott: de az sem hajtatott végre, mivel a királyi tábla, az ítélet felolvasásával a perben pótvizsgálatot rendelt.

A városi nyílt estornák egyfelől kellemetlen tekintet adnak a szemnek, másfelől pedig az egészségre veszélyesek; úgy hogy minden erővel meg kell feszíteni, hogy városunk és tekintetben az évtizedek mulasztásait lassankint helyrehozza; a mi azonban tetemes kiadással jár, s csak évekre foltszava érhető el. Úgy tudjuk, hogy a jövő évi költségvetésben jóval nagyobb összeg lesz előirányozva e czimben, mint az azelőtti években volt; a mi igen helyesnek találunk, mert míg a nyílt árkok aszónak városunkban, addig fűsziszurk kinezése lesz, s egészségi tekintetből nem sok ingerral bírhat arra, hogy nálunk a miveltebb osztály meglepedni kívánjon: a már meglevő estornák tisztítása nélkül pedig haszontalanul kidobott pénz az, mit ily czimben ki ad a város. Bár terhes tehát az e czimreken kiadás; azt hisszük, hogy azt minden jól gondolkodó fel nélkülözhetetlenek fogja találni.

A két irrató hitelesítés közlő fölmérés vizsályok alkalmából, mindkét egyezmény a vallás- és közoktatási miniszteriumhoz benyújtott kérvény folytán, a városi hatóság bizottat meg, a két fél közötti egyesség létrehozásával. A városi tanács részéről a főkapitány bizottat meg a kiegyeztetés megkísérlésével; a mi ha nem sikerül, a miniszteri rendelet értelmében a városi hatóság lenne hivatva, határozni a tárgyan politikai uton. Azt hisszük azonban, hogy mindkét fél sokkal többnak találja, hogy magok legyenek bírák jó egyesség kötésé által, mint politikai beavatkozásra kerüljön a sor, mit a városi hatóság sem tenné örömszt, kivált vallásügyben.

H. Csáthy Károly gazdasági akadémiai könyvtárusnál megjelentek legújabbán: Első gyakorlatok az értelemfejlesztés körébe.

Írta Szabó Endre, 148 lap, ára 80 kr. E mű ismertetésére majd bővebben visszatérünk. Istvánffy Magyarország története 1490—1606. utolsó VI-dik füzet. E teljes mű egészben 6 frtba kerül. Mindkét művet ajánljuk az olvasó közönség figyelmébe.

A földiskolai énekkar a jövő pénteken délután zártkörű kegyelotes ünnepepít tart egyik hagyományozója, Nagy Lajos emlékére, mely ünnepepít minden évben meg szokott tartatni.

Beküldetett. Midőn Debrecezen város tekintetes hatósága által szervezett szépiéti küldöttség ez időnyben, többek közt a piácson, nevezetesen a Kubinyi-féle kereskedéstől kezdve a Miklós utcai sarokig a kövezet javításán működést tanúsította, mi Kádás utczán lakosok azon gyengéd reményben élünk, hogy ez alkalommal a nevezett küldöttség figyelmét ezen utczán, melynek burkolata annyira rozog, hogy sötét éjek alkalmával éles-vezedelemnek, világos nappal csak nyak- vagy legkevesebb láb-törésnek vannak az ezen utczát járók kitéve — ki nem kerülendik.

De dacára annak, hogy ezen utca egyike a legirratóbbaknak, és a mi legelőbb, hogy a főpiacra nyílik, ennek burkolatjavításával kicsem gondol, s őt a tekintetes városi előljáróság is kinek szerződéssel (?) köteleességben állana az ez utcai burkolat jókarban fenntartás, erről a t. a. littera megfellekelőzi látszik.

A burkolat, eme hiányos állapota még azon rozog következményét hozza maga után, hogy az utca jobb felén levő járdán, az ezen megállapodó sár által teljes járhatatlanságra, a mi, városunkat látogató idegenekre, valamint a helybeli, ez utczát járó közönségre nézve is, igen hátrányos.

A rend és tisztaság szempontjából tehát nagyon szükséges és előn is volna az utca-seprőketek figyelemzetet, hogy az itt összegyűlt sárat elhordánák, vagy pedig az illett kádás-utcai házizgádákat (jobb-felől) büntetés terhe alatt oda utasítai, hogy a házuk mentében levő járdát tisztítsassák, s így járhatóvá tegyék.

Debrecezen, nov. 14. 1870. Több kádás-utczai lakos. Gyilkosság és öngyilkosság. Szathmári János debreczeni lakos nejét f. hó 13-án egy vasláptól agyon ütötte. Ekkor a gyilkos magát rögtön felakasztotta, de a sógora észrevette s levágta és így a bűnös fél élete megmaradt, ki is azonnal hajdúk által bekísérített és lezárattat, s a hivatosos jelentés és orvosi vizsgálat tífuszt megállapított. A szerencsétlen szülőknek 4 nevelőben gyermeke maradt.

A nagyhaugon bevezetés a színházban, kezdi ismét divatba jönni, — ezáltal csak annak helytelen voltára figyelmeztetjük az illettöket, s ha ez nem használ, majd a kérdéses páholy számának megemléstése által leszünk kénytelen elérni a színházban előadások alatt megkívántató esendőség.

Beküldött. A rendőrség úgy látszik kevés félygővel van a korsornai és vendég-lőbeli méretekre, miután igen sok dtezős s bormérő helyiségek az itezés és meszelés palackok nagysága legalább 1/2 résznyel kisebb mint lenni kellene. Gyakran olvassuk a pesti és bécsi lapokból, hogy azon városokban az ilyen palackok sokszor elfestültek, s a hibásnak talált vendég-lőseket megbüntették, s nálunk sem ártana egy kis figyelem.

Tübben. Egy e-saló kísérletet ma ba, ki a más által megvásárolt gabnát aligéretekkel egy-harmadiknak adotta ki, s mind az eladótól, mind a vásárlótól alkuszdiót szedett. Az illett név Löwinger Lipót.

Meghaltak, nov. 10. czeledeu. Va János 75 é. elgyengülésben, nov. 11. czeledeu. Kovács István 1. Juliánna 1 1/2 é. torokgyilkban, Péterházi Kovács András f. Ferencz 2 é. hasmenésben, hatvaun, Kovács Mihály 1. Juliánna 9 napon nehézkörben; nov. 12. pétérhau. Molnár Károly f. Károly 7 napon félloiban, csapón. Nyilas Jakab f. Imre 4 é. sorvadásban, hatvaun, Simon József 1. Juliánna 2 hónapos rézgőrosben, hatvaun. Tómesvári János f. Mihály 10 é. sorvadásban.

Színházi szemle.

Hátfőzőn, november 14-kén adatott: „Szép Heléna” látványos víg operette 3 szakszaban, írta Meilhac és Halevy, zenéjét szerzeszte Offenbach Jakab. Ez operette bár igen szokszor látuk már színpadunkon, még is folytonosan vonzerelő bír, a minék oka főleg Blahán kitűnő játékaiban és énekeiben van. — Meg kell vallani, Blaháné a szerepben utóelő-hetetlen, s alakításával annyival inkább meggyógyunk elődeivé, mert igyekezett e szerepek egyek kétélmetéségeit a lehető legfinomabban elreplezve tüntetni elő, úgy hogy azok nem hathatnak kellemetlenül a szeméremre. Páris szerepében ma Dalnokó lépett fel, — s igen csinosan, sikerülten énekel. Vízvári mint Menelaus, Földényi mint Calchas annyira ismeretesek már, hogy felesleges lenne őket bővebben díszgetni. A karok és a mellékes-replők kielégítően működtek. A mint hallok Heléna szerepében ez időnyben Szabó Róza — Tánerné is fel fog lépni.

Belföldi hírek.

Visegrádra szebb jövő néz. A kultuszminiszter elragadta a vár történeti nagy emléke, s mint egy szerszmind a tudóstársaság elnöke indítványt terjesztett a társaság elé, hogy a visegrádi romokat újból építtessék fel, s ez indítvány legközelebb tárgyalás alá is fog kerülni.

A tél közeledtével a hangversenynek fel szokott hajnalá derülni. Bokodi Lajos Makón, Soupper Jenő Aradon, Klezser Feri Szombathelyen hangversenyeznek. Telbiz Jenő szintén e czélebb utazik az alföldön.

Szebenben (Erdély) a régi jók közül ismét kitölt egy derek férfi. Buzgó László, ki valóban buzgó hontí a régi hovávd volt, e hó 6-án meghalt.

Jászberényben „gazda intézet” létesítése fíradoznak, mely elmdeti és gyakorlati osztályból fog állani; az alábbiak már folyék s tömegesen pártolják, sőt földterület is van már részére biztosítva.

Irodalom-pártolás. A „György K.” panaszokid, hogy a megyében levő 96 község közül három járhatja a lapot.

Rövid hírek. Biharmegye N-Terpest községében a tudatlan s baboasú nép kinezkeresére adta magát, köztök volt két oláh pap is. — Az öngyilkosnak híresztelt magirtait postamester Ajtay István jelenti, hogy a legelőbb egészségségnek örvend. — Ezéken a francia sebesítetek javára rendezett szini előadás 30 forint jövedelmét ad. — Az „Alföld” című aradi lap most tízedik éve, hogy panaszokid az utak rossziasza fölül, de még senki sem hallotta meg. — Kisbőren a vasútállomás főnöke a honiati magát meggyilkoltatta, a pénzárban nagy hiány van. — N-Kanisán egy majomhoz hasonló csodálány születt. — Szatmár a finaszok és kofák közl nagy veretelés volt e hó 3-án.

Délutáni posta.

Bécs, nov. 14. A „N. fr. Presse” értesül Prágából: A katonai kincstár által visszatartott lovaku egy kuzpez társaság, állítólag a török kormány számára magas áron vásárvja. — Bécs, nov. 14. Andrassy grófot az...

idegen diplomaták a szó teljes értelmében ostromlják s mindenütt úgy tekintik, mint a helyzet emberét. — Tegnap itt egy angol hírnök utazott át Bécsbe és Konstantinápolyba, a Gortsakoff jegyzékére, az itteni angol követségnek. Granville köriratát, mint válassz tartalmaz Oroszország fellépése előtt tiltakozást azon mód ellen, melyen a pétérvári kormány a párisi béke által a reá háromlő kötelesegeket magáról lerázi iparkodik.

Berlin, nov. 13. A fejedelem és a regensség harangzúgás és ágyudogás közt vonult be a fővárosba. Az ifju fejedelmet ropant tömeg a leglelkesebben üdvözölte. — Brüssel, nov. 14. Arlonból érkező utasok állítják, hogy Thionville bombázása megkezdett; e város tegnap óta ég. — London, nov. 14. E hó 10-ki párisi hírek jelentik, hogy a napi huszrészlet 50 grammra szállítottat le. A francziák Villejuif új földszántot emeltek s azt 20 mézszáz agrukkal látták el, egy másik ismét Villejuif és Vitry közt építtetett, mindkettő előt futóútrók vannak, mint Sebastzopolnál. Tann hadserege nyert erődítésekkel együtt 70 ezerre becsülte.

Berlin, nov. 14. Ausztria belenyugvása az új német szövetségbe a prágai béke alapján közelebb is kikéretik. Ez előre is biztosítva van. — Bécs, november 14. A konstantinápolyi osztr. internuntius Prosch b. ide azt sürgönyözte, hogy Törökország 500,000 fegyveres emberből álló hadsereggel rendelkezik.

Versailles, nov. 13. Ide érkezett hírek szerint a loiri hadsereg egyesült a Keraty alatt alakult s 90,000 főre becsült bretagnei hadsereggel. — Konstantinápoly, nov. 14. Diplomatai körökben állítják, hogy Oroszország nyilatkozata tegnap délig még nem nyujtatott át.

A „Debrecezen” eredeti MAGANTAVIRATAI.

Pest, nov. 15. A mint biztos jól értesült körökben halatszta, a tegnapi este tartott bécsi miniszter tanácsban a tartalékosoknak egész a VI-ik korosztályig való behatvása elrendeltetett volna.

Belgrad, nov. 14. Az orosz követ ajánlatot tett a szerb kormánynak, hogy ha a keleti háború bekövetkeznék, Oroszország át fogná venni a szerb csapatok feletti főparancsnokságot.

London, nov. 15. Financziális körökben azon hir kering, hogy a kincstárnok értekezett a bankházak főnökeivel egy jelentékenyebb kölcsön eshetősége felől.

KÖZGAZDASZAT.

Debrecezen, nov. 15. A hetivásárunk dacára a járchatlan utaknak, elég népessé gyűjt fel, az előlmi ezik-felők között, élet-nem legkevesebbé hozottat, a mi kevés volt, hama: elkelt emelkedett áron, az árak következők: Kiblonkint, középszári buza 8 frt 80—90 kr., szép tisztá buza hiányzott, rozsa 5 frt 80—6 frt, kézseszer, 6 frt 40—7 frt, tengezi sok volt, esős tengeri zsák száma 1 frt 20—40 kr, szemesül köblé 3 frt 20 kr., a szép a mi igen ritkaság 4 frt. Zöldszéle sok volt, káposzta 10 fej 3 frt 60—6 frt, 1 zsek kárpai 1 frt 20—40 kr. Zeller, petrezselem gyök, szárga répa, igen olcsó, az eladók házakint is huzoznak. Nyers bört videklők keveset hozhattak, leginkább e czélebb a helybeli, kereskedők állítottak elő némi keveset, az árát tartja, pi száma tehát 6 frt 31—31 frt, a kész bört ára, a nyers árhoz mérten, alant áll.

Az idő folytonosan esik, az este óta kevés szünetelt mindíg egy, a levegő hús.

Felétlis szerk. és kiadólapadonos: OLAH KAROLY.

Eladó káposzta. 10,000 darab. legérzsévesebb kitűnő káposzta Nyitra megyéből, melyből 100 db 5 mázsán tein nyvan, érkezett a vasuton s kapható igen jutányos áron a vasuti káposzta pályaudvaron. Fülöp József, termelő.

Jó száraz TŰZI-FA. A debreczeni vasuti pálya-udvaron átveendő, — kapható jutányos árért egy öltől felfelé bármily mennyiségben. Felschl Fülöp, szállítmányi irodájában, Szechenyi-utca saját házánál 1788-ik sz. a.

Értesítés. Egy jó házból való ifju, mint gyakornok egy kereskedésben minden órán felvételik. Bővebb érteitést iverhetni Nagymester-utczán 1170 sz. a. Debrecezenben. 447 1—2

AZ „ANKER” élet- és járadékbiztosító társaság alnirt vezérigynöksége tisztellett értesíti a t. e. közönséget, miszerint Bihar megyei főigynökségét Debrecezenben ifj. Csáthy Károly urra átruházta.

A DEBRECZENI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK vesz és elad mindenemü állampapirokat, ipartársulati részvényeket, elsőbbségi kötvényeket, szelvényeket arany és ezüstpénzt. Elad sorsjegyeket részletfizetésre, szervez a legkedveltebb magyar és osztrák sorsjegyekre játéktársaságokat. Ajánlatik: Hitelintézeti sorsjegy, 1864-ki államsorsjegy, 1870-ki magyar kölcsönnyereménysorsjegy, 250,000, 200,000, 50,000, 400,000 frt föbb nyereménnyel, ugy egyes darabonkint, mint társaságban 10 darabra.

Hirdetmény. Van szerencsénk a tisztelt közönséget értesíteni, hogy úgy intézkedtünk, hogy a nálunk megrendült Coaks a megrendelőknék egyenesen lakására szállítatik. Egy mázsa Coaks ára házhoz szállítva csak 1 frt 30 kr. oszt. é. A közönség kényelmére Otrokoesi Vég h János tüszkereskedése is a czelede utczán elfogad megrendeléseket, s minden megrendelés 24 óra alatt pontosan teljesítetük. A gázyár igazgatósága Debrecezenben.

Arverési hirdetés. Szab. kir. Debrecezen város törvényeszkének 1870-ik évi május 25-én 2737 sz. a. és october hó 25-én 4901 sz. a. kelt végzése alapján ezenel közhírre tétetik, mikép Nicol János mint felpester tészere öv. Kaderász Keresztélyné mint alperesőt 2232 frt. 75 kr. követelés és járuléka erejéig felfoglat ingóságok, nevezetesen: cukrászüzleti készletek, műszerek és eszközök, bőlu felszerelvény, házi butorok, képek s a t. nevezett alperesőnének a helybeli gróf Degenfeld-féle ház alatti cukrász-üzletében és lakásán a f. 1870. évi december hó 16-ik napján d. e. 9 óraker és szükségsetére folytatólag a következő napokon is, — egy külső vásártéri kőszator pedig az 1871. évi január 10-ik napján d. e. 9 óraker a helyszínen, a Szechenyi-utca végén — nyilvános árverés ut-

Templomkijavítás. A bagaméri ref. egyház elhatározá elvult, s az idő viharai által megrongált templomát czelszerűleg kijavíttatni, jeseben új templom megnyezetet, templom és torony tetőzetet építtetni; s a templomban lévő székeket is újonnan készíttetni, az e czélebb tartandó értekezlet ide-elől folyó évi december hó 26-dik napján a délelőtti órai tüzetek ki, mely időben a helyszínen való megjelenésre a vállalkozó építésznek emel megívatnak, annak világos kifejezések mellett, miszerint az egész munkalat, kölcsönös szerződés útján a legelőnyösebb feltételeket igérőnek fog átadatni. 439 2—3. Bagamérban 1870. nov. 6-án. Az egyházközség megbízásából: Fésény András, lelképásztor.

Gorgonzola, Chester, Ementhali, Grojji, Neuchateli, Fromage de Brie, Parmazán sajtok; Halikra, Orosz. Ajok, Ajócska, Tinnhal, Anchovis, Ten gerirák, Lazacz, Tekerok, és papírozó hárca. Geréby és Hannignál.

1870. Előfizetés... TÁJ Apáca és... A szabadság... A szabadság kiáltás lehetett halál egyik reggelen több sikk utczára. E felkiáltás ez vámvonal felől jött, s lépve az általános ügye 63—64 éves agy s erősen markirozott v arczán. Azonban a gnyv tabu hangon ismételték zott, mint egy részeg gyermek, s összefüggés maga előtt Befordult az inéző s ott egy szerény háznem lett volna, s ha h ur guynévet, ha cca nem lett volna, s ha h nosz nyelveket és ostol A kapu alatt a há